

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/735
Toplantı Tarihi/Sayısı : 2.7.2024/48
Karar Numarası : 2024/587
Başvuran : Y. G.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ceza infaz kurumunda bulunan başvuranın posta ücretlerinin düşürülmesi ile aynı zarf içerisinde birden fazla mektup gönderilebilmesine izin verilmesi için düzenleme yapılması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğunu, artan posta ücretleri nedeniyle haberleşme hakkının dolaylı olarak kısıtlandığını, bir başka mahpus ile birlikte aynı zarf içerisinde mektup gönderdikleri durumda bunun engellendiğini, bu durumun mektup göndermenin maliyetini arttırdığını; haberleşme hakkı kapsamında mektup gönderme işlemi için alınan ücretin düşürülmesi, bir zarfa birden fazla mektubun konulmasının engellenmesi uygulamasının sona erdirilmesi hususundaki taleplerinin Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmediğini iddia etmekte; Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü ve Adalet Bakanlığı arasında yapılacak protokoller ile bu sorunun ortadan kaldırılabilceğini ve infaz kurumları arasındaki mektuplaşmaların UYAP sistemi üzerinden ücretsiz bir şekilde yapılabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (g) "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; ... (i) "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, ceza infaz kurumundan bulunan başvuranın posta ücretlerinin düşürülmesi ve aynı zarf içerisinde birden fazla mektup gönderilebilmesine izin verilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması

talebine ilişkindir.

11. Başvuran, evveliyatlı 2023/2808 numaralı başvurusunda da işbu başvurusundaki iddia ve taleplere benzer şekilde; Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğunu, hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumunda tek iletişim aracının posta olduğunu, posta ücretlerinin yüksek olması ve aynı zarf içerisinde birden fazla mektup gönderilmesine izin verilmemesi nedeniyle maddi olarak zorluk çektiğini, konuya ilişkin Adalet Bakanlığına ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne yaptığı başvuruların sonuçsuz kaldığını iddia ederek dış dünya ile iletişim hakkı ve haberleşme hakkı çerçevesinde posta ücretlerinin düşürülmesi ile aynı zarf içerisinde birden fazla posta gönderilmesine izin verilmesi için gereğinin yapılmasını talep etmiştir. Başvuranın 2023/2808 numaralı başvurusuna konu iddia ve talebi, 6701 sayılı Kanun uyarınca Kurumumuzun yetki alanında olmadığı gerekçesiyle ilgisi nedeniyle Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü ile Adalet Bakanlığına iletilmiştir. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünden gelen cevabi yazıda; Şirket'in personel gideri, akaryakıt ücretleri gibi gönderi maliyetini doğrudan etkileyen giderlerde artış görülmesi nedeniyle hizmetlerinin daha nitelikli şekilde yürütülmesini teminen maliyetler ve pazar koşulları dikkate alınarak tarife revizelerin yapıldığı; ayrıca Posta Tüzüğü'nün 10'uncu maddesinde; ücretten yararlanmak amacıyla başka başka kimselere ait mektup ve kartların bir zarf içinde toplanıp gönderilmesinin yasak olduğu ancak aile fertlerinden ve alıcı ile birlikte oturanlardan bir veya birkaçına yazılmış ve ayrıca zarflanmış veya zarflanmamış mektupların bir zarf içinde yollanabileceği; dolayısıyla dilekçelerde belirtilen aynı zarf içerisinde birlikte mektup gönderilmesi taleplerinin karşılanmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

12. Başvuranın 2023/2808 numaralı başvurusunun devamı niteliğindeki işbu başvurunun, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Kurumumuzun yetki alanı içerisinde olmadığı hükme bağlanmıştır.

13. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen ve inceleme şartlarını taşımayan başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

2/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye